

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

VIII. Quomodo Catholici Sanctorum imaginibus utantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

qui magnam in intellectu & cogitationibus sentiat mutationem? Quod si miser paganus falso hoc obiecto coelestem quandam elevationem sensit; quid verum aliquod obiectum apud Christianum non poterit? Ea est natura nostra velut in centro inferiorum creaturarum consistentis imbecillitas, ut tantum spacium quantum est inter restantes & coelestes, iuxta visibiles & inuisibiles traicere aut emetiri non queat, nisi alius quibusdam eleuetur. Quis vero Moyle illo maior erit, qui faciem Dei, magnum illum & immensum tam potentiam quam gratiam & misericordiam solem, recte obtutu alpice posse? Sed bene habet. Non pauci etiam ex ipsis Ecclesiæ hostibus ab ipsa veritate coacti, fatentur hoc præcepto imaginum vsum non plane prohiberi; sed ita intelligendum esse (vt etiam in Leuitico explicatur) non adorandas esse, id est, ex imagine non esse idolum aut falsum deum faciendum. Bucceus certè post longam de imaginibus disputacionem, ea à se scribi inquit, non cum in finem quod putet Christianis omnem imaginum vsum interdictum esse; sed ideo tantum, quod earum vsum cuperat ita temperari, vt nihil diuinæ gloriae & Ecclesiæ edificationi derogetur. Idem Spangenbergius in Margarita sua Theologica dicit, idem Urbanus Regius, idem Petrus Martyr: nec plus vel minus Catholici eadem de re docent. Non ergo illa iam inter nos etiam & schismatisques quoque est, utrum imaginum vsum permisus sit, sed tantum quibus modis & ad quid illius vtrendum sit. Soque Lutherani etiam post schisma, imagines in templis retinererunt, Crucifixi præsentim, ut etiam Anglia regida, sicut alibi diximus.

VII. In has tamen aliasque Calvinistæ furorem suum passim effuderunt. Scribunt nonnulli, in oppido quodam Occitanæ Sangilli appellato, Calvinistas, confractis tam Iesu Christi quam aliorum Apostolorum imaginibus, Iudei Iscariotæ tantum imaginem integrum reliquisse. Antwerpia Crucifixi contracta imagine, Geusij angeli bono cruciatio adstantis imaginem idem confregerunt, ac diaboli, impij, cruciarij animam excipientis, integrum reliquerunt. Idem diversis locis factum, sive digni historici tradunt: semperque diaboli, vel Salvatorem vel Sanctos tentantis, imaginibus partitum, illorum vastatis atque abolitis. Londini Hispanus templum ingressus, quem S. Michaelis Archangeli statuam contractam, Sathanum autem sub pedibus ipsius iacentis adhuc integrum vidisset, ceduto gladio eam punctum ac casum impetrans, ex-

clamasse fuit: Apago, apago! celestissime, non plus quam ceteris tibi hic loci erit. Lindanus Episcopus Ruræmundensis testatur, quum reformationis causa diœcesis suam obiret, vidisse se inter alia Geusiaci furoris monumenta, inter plures sanctorum contractas imagines, solius Sathanæ, tamquam virginem tentantis ibi representati, adhuc integrum, quam apprehensam in terram proiecerit, inquiens: Et tu hinc eiiceris, infelix Sathan. Neque enim fas est vobis mancas, ubi satellites tuū venerabiles Iesu Christi & sanctorum imagines tanto furore confregerunt.

VIII. Sed, quæsto, ô hæretici, ne illud dicite, nos lapides & ligna adorate. Neque enim nos in Crucifixi imagine quidquam aliud adoramus, quam quod per illam nobis representatur. Sed quid? An non ipse S. Augustinus agrotantibus consulit, vt Crucifixi imaginem prope leatum habeat? Ne vos in cordis nostri secreta amplius quamfas est inquiete, quasi nostras ante altaria imaginibus ornata genibus insidentium cogitationes, & oculorum ac manuum voces, vt ita dicam, intelligeretis. Nec vero vetularum quadruplicem aut rusticæ plebis simplicitate amplius abutimini: vt quos ex responsionibus vobis non semel datis, optime nostis non nescire differentiam illam quæ est inter lapidem vel ligum, vel ipsam figuram, & inter id quod per ipsum representatur. Quod si quistamen sit tam supposus ac crassus, qui hac in re errorum committat, is quidem error non Ecclesiæ, sed isti homini imputari debet. Docet enim Ecclesia, vnum solum Deum adorandum esse, imaginibus vero honorem habendum esse ob id quod representant. Sed mittamus ista, de quibus prius ille & doctus vir Ludovicus Richemont abunde scripsit. Sed quid ô suaves homines? Numquid vos ipsi idololatriæ estis, qui Lutheri, Calvini & aliorum imagines in tanta habetis veneratione? Huius quidem imaginem in intimis seminarum etiam, in Gallia cubiculis diligenter videoas & honorifice afferueris; illius vero in Germania non pictura modo expressam, sed caputibus etiam intextam in fenestris, parietibus & atrijs passim, & etiam ipsis librorum operimentis, Crucifixi loco impressam. At inquietum, se imagines eiusmodi animi tantum causta habere. Sed ô Deum immortalis! An Béza eum fuit, excruciatorum monachorum ac sacrilegorum hominum, etiam collegatum suorum icones in se siccedi, & cum vanissimorum

Kk2 elogio-

elogiorum lenocinio populo venditari: & ex primis illis Christianis nemini cura fuisse putatis, ut diuina illa & celestis tam Iesu Christi quam matris ipsius, vii & Apostolorum effigies posteris tradarentur? An feminam illam, a sanguinis fluxu per Christum sanaram, idolatriæ insimulabitis, quod ipsius effigiem in ære exprimi curauerit, quam a se vilam Eusebius testatur? A rex ille Bedensis superstitionis fuit, qui Iesu Christi effigiem tanto studio desiderauit? Sed quid de supina illius vel affinitate potius dicam ignorantia, qui scribere auctor est, primis quaque seculis imaginum vsum Ecclesiæ fuisse ignoramus cuius vanitatem & mendacium historiæ eorum temporum satis iuperque ostendunt. Fateantur ergo, quod omnino facendum est, imaginum vsu intelligentiam, memoriam, & voluntatem, quæ tres sunt rationalis animæ potentiarum, mirifice adiuuari. Per representationem namque illam te ab Salvatore nostro & Sanctis gloriolæ gestæ, intellectui velut ob oculos ponuntur; ex quo deinde summa Dei in nos beneficia Memoriarum occurunt ac tenacius infinguntur, quorum denique recordatione, & sanctorum quorum effigies aspicimus, exemplo Voluntas nostra ad Dei amorem acrius incenditur atque inflammatur.

DE LIBERTATE VEL LICENTIA omnium hereticon fenestra.

C A P V T . X I I I .

A R G U M E N T U M .

- I. Galli in eo Troianis similes, quod nimis facile considerunt.
- II. Libertas heretico ianua.
- III. Cur dies festi à Calvinistis explosi.
- IV. Ecclesiasticorum vita & ignorantia pleraque maius nobis pepererunt.
- V. Quæ heretici suis conatibus artificiosè prætendunt.
- VI. Religio suis ipsius fiat inconcussa viribus.

I. **Q**uartiescumque miserum Galliæ nostræ quæ tam facile hereticibus aditum præbuit, statum considero (considero autem ferè quotidie) toties miserabiles illos Trojanos mihi vide-

re videor, ligneum illum equum suis infortunatis manibus incredibili studio in urbe attrahentes; è cuius deinde utero homines armati noctu prodeunt, plerisque ciuibus oppressis & occisis, urbe nullo negocio ceperunt. Et quemadmodum Troiani quum portæ angustiores essent, quā ut magna illa moles per eas introduci posset, suis ipsorum manibus patrem muri diruerunt, & per ruinas eum illum fatalem induxerunt: eodem modo complures Catholici, postquam aliquamdiu nouæ illi & monstrorum sectæ restitissent, tandem eam totis pectoribus accepertunt. Mirabile hereticos venenum est, non per oculos modo, os, & narres, sed velut apertis omnibus poris, per totum corpus in animum se insinuat. Ah miseri Troiani! Ah Catholic! Quid vos Sinoni fiditis? quid vos Caluini vocem auditis? Merito vobis, ô Troiani, Græcorū; merito vobis, ô Catholic! hereticorum munera suspecta esse debent. An opus illud Durataeum ad Migeru honorem factum putatis? An à Caluino Dei honorem quæri putatis? An æquum est fidelis potius Caluini, velut alterius Sinonis lachrymis, quam fidelissimis Laocoontis, id est, legitimorum Pastorum monitis moueri? Cur non, ut ille Durateo fæto armis equo, sic vos illis hereticorum fronde plenis machinis rationis lanceam intorsistis? Numquid non iam olim astutissimas veteris illius Vlyssis artes experti estis? Vos quidem ô Troiani, merito puniti estis, qui regis vestri filiam Cassandriā vaticinandi munere ab Apolline donatam, audire noluitis. Sed & vestra pœna ista est, ô Christiani, qui à vera illa virginē, regis regum filia, illibata Christi sponsa, cui soli ille verum à falso, lumen à tenebris, & bonum à malo distinguendi gratiam contulit, aures animosque auertitatis, & hereticorum sermonibus auscultantis. Quam multumq; inter vos, quum vt Vlysses, aures cera obturare, aut velut Xenocrates suscitare, ferreis inauribus inducere oportebat, ne harū Sirenum non cantus, sed in cantationis audiretis, easdē non modo apertas ipsis præbuitis, verum etiā vltro easdem tamquā amabilissimas nymphas amplexati estis, nihil loca toro animarū naufragis infamia metuentes.

II. Ex omnibus vero nouæ religionis illecebris, quibus homines tanquam pisces hamo capere heretici solent, nihil gratus aut iucundius animis est quam libertas illa siue licentia, quam iuventuti præsertim illi ostendunt. Apud hos gallos egregios caussæ suæ invenit patronos. Cur quæso, inquit, patiamur certis diebus à Roma

mata